

Roll No.....

Signature of Invigilator .....

Paper Code

BV-203

पतंजलि विश्वविद्यालय
University of Patanjali
Examination August-2021
बी. ए. व्याकरण, द्वितीयसत्रम्
व्याकरणम्, तृतीयपत्रम्
संस्कृतसाहित्यम्

समय: - होरात्रयम्

पूर्णाङ्काः ७०

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः,
सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(खण्ड -क)

(उरुभङ्गम्)

१. पृष्ठयोः त्रिषु द्वयोः समाधानं कुरु। (5 x2 =10)

1. उरुभङ्गमाश्रित्व दुर्योधनस्य चरित्रचित्रणं कुर्वन्तु।
2. प्रसवतनाराचनिपातपातितः ..... श्लोकपूर्तिं कृत्वा व्याख्यां कुर्वन्तु।
3. भीष्मद्रोणतटां ..... श्लोकपूर्तिं कृत्वा व्याख्यां कुर्वन्तु।

२. पृष्ठयोः त्रिषु द्वयोः समाधानं कुरु। (5 x2 =10)

1. उरुभङ्गनाटकस्य प्रपञ्चाङ्कस्य सारं लिखन्तु।
2. उपलविषमा ..... श्लोकपूर्तिं कृत्वा व्याख्यां कुर्वन्तु।
3. कविवरकरयूपो ..... श्लोकपूर्तिं कृत्वा व्याख्यां कुर्वन्तु।

(खण्ड - ख)

१. पृष्ठयोः द्वयोः प्रश्नयोः एकस्य उत्तरं ददातु। (1 x5 =05)

1. रूधिरसरितो ..... श्लोकपूर्तिं कृत्वा व्याख्यां कुर्वन्तु।
2. रसभेदाः के सन्ति: श्लोकं प्रदाय वर्णयन्तु।

२. पृष्ठयोः त्रिषु द्वयोः समाधानं कुरु। (5 x2 =10)

1. आहारसम्बन्धी सद्वृत्तं वर्णयन्तु।
2. स्वस्थवृत्तं यथोद्दिष्टं यः सम्यगनुतिष्ठति।
स समाः शतमव्याधिरायुषा न वियुध्यते॥ व्याख्यायन्तु।
3. अध्ययनसम्बन्धी सद्वृत्तं वर्णयन्तु।

३. पृष्ठयोः द्वयोः एकस्य उत्तरं ददातु। (1 x5 =05)

1. मानसिकं सद्वृत्तं वर्णयन्तु।
2. स्थायिभावान् श्लोकम् उद्धृत्य वर्णयन्तु।

(खण्ड -ग)

(काव्यदीपिका)

१. पृष्ठेषु पञ्चसु प्रश्नेषु त्रयाणां समाधानं कुरु। (5 x3 =15)

1. अथ कोऽयं नाम रसः के च विभावादयः श्लोकम् उद्धृत्य वर्णयन्तु।
2. अविवक्षितवाच्यस्य भेदौ श्लोकानुसारं वर्णयन्तु।
3. काव्यस्य भेदान् वर्णयन्तु। उत्तमं च किमः श्लोकानुसारं लिखन्तु।
4. ध्वनेर् कौ भेदौः श्लोकानुसारं वर्णयन्तु।
5. करुणरसस्य रौद्ररसस्य च उदाहरणं ददतु।

(खण्ड घ)

(चरकसंहिता)

१. पृष्ठयोः द्वयोः प्रश्नयोः एकस्य समाधानं कुरु। (5 x1 =05)

1. हवनसम्बन्धी सद्वृत्तं वर्णयन्तु।
2. पूज्यजनसम्बन्धी सद्वृत्तं वर्णयन्तु।

२. पृष्ठयोः त्रिषु प्रश्नेषु द्वयोः समाधानं कुरु। (5 x2 =10)

1. कर्मक्षेत्रे मानसं सद्वृत्तं वर्णयन्तु।
2. सामाजिकव्यवहारसम्बन्धी सद्वृत्तं वर्णयन्तु।
3. प्रारंभिकं अग्निवेशप्रतिकथितं सद्वृत्तं वर्णयन्तु।

-----X-----